

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:11	20:25	19:26	תל אביב
21:15	20:28	19:23	ירושלים
21:12	20:26	19:26	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

4 מילים 3 פעמים

כל יום, כל החיים, אנו מחפשים רגעי הזדמנות, עתות רצון. רגעים בהם נוכל לפעול ישועה ורחמים על מצוקה אישית מעיקה, שנוכל להקל על עצמנו ולהיפטר מבעיה אישית מציקה. כמה אנו מצפים לישועה בכאב אישי שלנו, בילדינו, בנושא בריאותי המעיק, בפרנסה או אפילו סתם במכשיר חשמלי שמקצר, ואנו נושאים תפילות ומבקשים ומצפים לישועה, ממתנינים שהתפילות ייענו ויתקבלו!

הנה לנו רגע כזה, סוד אשר גילה האר"י הקדוש, והובאו הדברים ב'פלא יועץ' ערך ציפוי: בעת שאדם אומר את המילים 'כי לישועתך קיוינו כל היום' שבברכת 'את צמח דוד' שבתפילת שמונה עשרה, שיכוון על צרותיו האישיות, ויתפלל כי יגאל מהן כדי שגאולתו מהן תגדיל את כבוד השכינה.

כי כשילד סובל ממצוקה, גם אביו סובל עמו. כשאנו שרויים בכאב אישי, גם לאבא שבשמים זה כואב, 'בכל צרתם - לו צר'. והתפילה על הישועה מהכאב האישי כדי להקל על כאבו של אבינו האהוב - היא כלי מחזיק ברכה להביא בכנפיו ישועות ונחמות, ולפתוח לנו שער לשפע ישועה.

שלוש פעמים ביום יש לנו את ההזדמנות לכוון במילים 'כי לישועתך קיוינו כל היום' מתוך ציפיה לישועת ה' מהקשיים שלנו. ואז תפילותינו יתקבלו ברחמים וברצון ויביאו לנו את הישועה הנכספת, במהרה בימינו אמן!

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש ה"שיבת המוסדות"

צער השכינה

אנחנו צריכים להצטער בצער השכינה שהרי הקב"ה מצטער עלינו

אילו ידעתם כמה צער השכינה בגלל העוונות של כלל ישראל, ספירת המלכות היא כמו אמא שלנו, ומשם מחצב הנשמות, אילו ידע אדם שאמא שלו בבוץ כימה היה רץ ושכינתא בגלותא ולנו לא אכפת כלום.

על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו, "שם" ישבנו לשם מה ההגדשה "שם"? מספר המדרש, הרי ירמיה הנביא אמר לישראל, שובו בתשובה והם לא היו מתייחסים אליו, הלון וחזור היה מעורר את ישראל מעיר לעיר וכפר לכפר, מעורר ומזהיר על האסון הקרב ובא, והם היו שאננים ובוטחים ולא היו שומעים לו. ועם זאת היה מתפלל על ישראל ולא היה החורבן עד שלא פיתו ד' לצאת מירושלים, ואז כשיצא בא האוייב, ועשה מה שעשה, ושחט מישראל ריבוא ריבואות, והגלה את שארית הפלטה לבלב. וירמיה חוזר בראותו האש, וראה גויות מושלכים והיה מגפפם ומנשקם, וכשראה את הגולים הלך עמהם, הכניס עצמו לשלשלאות, וכך הלכו והלכו עד שבאו לנהר פרת, והוא מסובב פניהם לחזור לירושלים, והם בוכים ואומרים רבינו ירמיה על מי אתה עוזב אותנו, אמר להם ירמיה הנביא אילו מעיד אני עלי שמיים וארץ אילו ביכתם בכיה אחת כזאת לפני החורבן, כשנתתי לכם מוסר, עם אותו לב ורגש, לא הייתם גולים! אחרתם את המועד!

האם אין הדבר הזה נוגע לנו? בכל הארץ יש דרשות נותנים מוסר, ואנשים אדישים, אבל יגיע רגע שאדם יבכה למה לא שמעתי בקול הרבנים, למה לא חזרתי בתשובה. ונהמת באחריתך בכלות בשרך ושארך ואמרת איך שנאתי מוסר.

בכי אחד!! בכי אחד!! מקירות הלב, לא הייתם גולים. בכי אחד מקירות הלב, שיזעזע את העולמות העליונים, גם אנחנו יכולים! אפילו בית מדרש אחד עושים תשובה יכולים להביא את הגאולה, כ"כ בזוהר הקדוש. עורר נא ועוררו בכי מאד, אם נרגיש את צערן של בורא עולם, שמא נזכה כי פתאום יבוא אדון אל היכלו.

שנזכה לגאולה השלמה אמן!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בשיבת אור דוד

תוב בזוהר הקדוש שבכל יום ויום, שלש פעמים ביום, מזדעזעים העולמות העליונים על גלות ישראל ועל צרות היכל, וליבנו סתום וחתום. ולמה? כי איננו מתבוננים, איננו יודעים, אם היינו יודעים כמה טוב היה בזמן בית המקדש, לא צרות ולא מחלות לא בעיות של כלכלה ולא בפחד מאוייבים, הכל כי התרחקנו מאבא רחוקים ע"י חילול שבת על ידי ביטול תורה אם היינו יודעים כמה גדול חטא ביטול תורה, אם היינו יודעים כמה תענוג עילאי יש בהשראת השכינה, כמה טוב יכול להיות לנו, כמה עונג רוחני צופה לנו העתיד הודאי, אם נלך בדרך ד' ונשמור חוקיו, היינו מתגעגעים ומתמלאים בבכי ותחנונים לבורא העולם, שיזכנו לכל זאת, בוכים מהשורש של כל הצרות והייסורים, שזה חרבן הבית, שהוא החורבן של הכל. יום זה הוא יום של צער ושל בכי על הצרות של עם ישראל, ועל הסיבה המסובבת כל הצרות הללו, גלות ישראל גלות השכינה, חרבן הבית.

מן המחבר בעל השלחן ערוך ישב עם תלמידיו בליל חג השבועות, ולמד את תיקוני היום. והנה ידוע כי יש כמה דרגות של רוח הקודש, יש שידוע עתידות, יש יודע ההוה, ויש שדרגה ששכינה מדבר מתוך גרונו, יש דרגות שונות. מספרים תלמידיו, בעת שלמדנו שתי מסכתות שמענו את קול הרב בית יוסף

בחיתוך אותיות קול השכינה הקדושה יוצאת מתוך גרונו, בקול גדול ונפלנו על פנינו ולא אחזה רוח באיש מרוב פחד. שלום לכם שלום, אשריכם בעולם הזה ואשריכם בעולם הבא שכמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם לי, ואני מושלכת בעפר ועתה בלימוד המשניות אתם מחזירים עטרה ליושנה חיזקו אהובי, כי זכיתם להיות מהיכלא דמלכא וקול תורתכם עולה לפני הקב"ה, והנני המשנה הדוברת לפניכם, ואם הייתם עשרה הייתם מתעלים יותר ועל כל זה התעליתם. - שמעו נורא נורא - חיזקון בני בתורתי ואהבתי, אילו הייתם משערים אחד מאלף אלפי אלפי ורוב ריבי רבבות מהצער שאני שרויה בו לא היתה נכנסת שמחה בליבכם ולא שחוק בפיכם בידעכם כי מסיבתכם אני מושלכת בעפר, לכן חיזקו ואימצו ועילצו המהדרין כי תורתכם באה לפני הקב"ה. - היש לנו מושג בצער השכינה הקדושה לישועתה קיוינו כל היום?

ההקדשה השבועית

חצנים הם אהם לתקיש אלפי טלמי צארי הפרשה

להצלתכם אז לעיני קדושתם

התקשרו עכשיו 05-04-205-01-01

לימינו
ידן חיה בת הדס יוסי בן חלל צורי בן חוה דייה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה אלדד בן חוה ססיר בת עליזה לילך בת עליזה

לחולתנו
אסף בן חיה רועי בן דיה אלעד בן ענה אלדד בן ירדנה

לעילוי נשמות
שלמה בן ג'ון סיגלית בת חנה חן בן חיה שמעון בן ילנדה יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

התלבושת המתאימה לשגרירות...

היה זה לאחר שנדמו תופי מלחמת העולם השנייה, כשהעולם ניסה לעכל את השלכות המלחמה והאובדן הגדול. קבוצת בחורי ישיבת מיר שנמלטו לשנחאיי שבסין בימי האימה, הגישו בקשות לקבל 'ויזה' להיכנס לארצות הברית, להתחיל את חייהם מחדש לאחר שנות הבריחה הגדולה מאימת המוות.

לצורך קבלת אשרות הכניסה, הוצרכו הבחורים לעמוד בראיון בפני ועדה מיוחדת בשגרירות האמריקאית המקומית. הוועדה בחנה היטב את מצב הפליטים, ביקשה לוודא כי לא ייכנסו לארצות הברית אנשים מוזנחים מדי, עלובים מדי, או שפלים מדי. כל אחד שקיבל תור לראיון בשגרירות - מיהר לכבס ולגהץ את חליפתו, להיטיב את מראהו ככל הניתן, לשוות לעצמו מראה מכובד, כדי להרשים את האמריקאים שיעניקו לו את אשרת הכניסה הנכספת.

לקבוצה אחת מבני הישיבה שהגישו את הבקשה, נקבע תור לראיון בבוקרו של יום תשעה באב. מובן מאליו כי לא היה שייך להזיז את מועד התור לראיון, מי שקיבל הזדמנות כזו - שש ושמח להתייצב בדיוק במועד שנקבע. אלא שאותם בחורים היו לחוצים ומודאגים:

איך יוכלו להתארגן להופיע באופן מרשים בפני הוועדה? איך יתייצבו לראיון באופן מהודר, לאחר שלושה שבועות שלא גילחו זקנם, תשעה ימים שלא התרחצו, חצי יום של צום שיהפוך אותם לחיוורים וחלושים, מבלי לשטוף פנים בבוקר וללא נעליים? האם יש טעם ללכת לראיון כשהם נראים כך?

מיהרו הבחורים לעשות שאלת חכם, וקיבלו הנחיות מדוייקות מרבני המקום, שהואיל ומטרתם היא לצורך דחוף ולמטרת הצלה, יותרו להם חלק מאיסורי תשעת הימים לצורך התארגנות. ברור כי יצומו בתשעה באב וינהגו בכל איסורי הצום עצמו, אך ביום

שלפני יתארגנו באופן המיטבי ביותר, כדי שייראו במיטבם עד כמה שניתן...

על הבחורים נמנה גם הגאון רבי נחום פרצוביץ זצ"ל, לימים מראשי ישיבת מיר בירושלים. רבי נחום שמע את ההיתר, ובצער רב ותוך אנחה כבידה, הצטער כי השנה לא יזכה להתאבל כראוי על חורבן בית המקדש, כי לצורך העניין הדחוף - קיבל הוראת שעה להקל בחלק ממנהגי תשעת ימי האבל.

אלא שבבוא יום ח' באב, כשהתארגנה הקבוצה עפ"י ההיתר שקיבלה, לא נמנה עמהם רבי נחום. 'מותר', אמר ונאנח, 'אך אינני מסוגל, אינני מסוגל... אינני יכול להוריד כמלוא נימה מצער החורבן, אינני יכול לוותר ולו על שיערה אחת ממנהגי האבלות בימים אלה. למרות שמותר ואולי צריך - אני פשוט לא מסוגל...', אמר רבי נחום, ויצא לשגרירות האמריקאית כשחזותו מעידה עליו כי הוא באבל. רק בנס - קיבל גם הוא את האשרה המיוחלת...

סיפור זה, המובא בספר 'עם לבבי אשיחה', מאיר בפנינו פן נוסף בצער הגלות: אנו נמצאים בעיצומם של ימים, שיש להודות שהם לא נוחים. אנו נוהגים במנהגי אבלות, אם לא ייבנה בית המקדש חלילה - גם נצום ונמנע מעצמנו כל מאכל ושתייה למשך יותר מ-24 שעות, בצער ובכאב על החורבן.

הבה נתבונן בסיפור זה כדי להבין שלא רק באיסור עסקינות, אין כאן מקום 'לצאת ידי חובה'. נראה את רבי נחום שקיבל היתר, אך לא היה מסוגל לוותר על מנהג אחד ממנהגי האבלות. כי כשאדם מצטער באמת ומבכה באמת - זה לא רק שאסור לו לאכול בתשעה באב, וזה לא רק שאסור לו לשמוע מוזיקה בתשעת הימים - הוא פשוט לא רוצה, לא מסוגל!

הבה נתחבר לכאב, נהרהר על תפארת ירושלים בבניינה ושממונה בחורבנה, נקדיש זמן להתבונן ב'על אלה אני בוכיה'. מי שקרוב באמת לאבא שבשמים, מי שחש את הקשר עמו בכל ישותו, מי שמחובר לאביו בכל נימי נפשו - לבו גואה בצער, דומע בבכיה, מקונן בהתרגשות...

ולואי נזכה, כי כבר הובטחנו: 'כל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה', בעזרת השם, עוד השנה, בבניין ציון וירושלים לתפארה, אמנ!

פעמים רבות, בעת אנו יושבים ולומדים, אנו חשים כי ההבנה מאיתנו והלאה. אתה לומד שורה או שתיים, ופשוט לא מבין. לא את הקושיא, לא את התירוץ, לא את הראיה ולא את המהלך. סוגיות מוקשות הן חלק מחייו של כל לומד, אך יש כלי מפתיע להתיר את הקושי בהן, ולהאיר את החומר הנלמד באופן בהיר ומובן.

וכך מגלה ה'בני יששכר' זי"ע במאמרי חודש אב: אם אדם חש קושי בלימודו, שיעצור לרגע ויתפלל על הגאולה. שיצטער קצת על הגלות, ומתוך כאב וצער יהמה לבו בתפילה לגאולת ישראל. אז - ייפתחו בפניו שערי אורה, והוא יצליח להבין ולהשכיל את דברי התורה באהבה!

והוא מסביר זאת: אדם שמתקשה להבין משהו בלימודו, זהו אות וסימן כי חלקו בבית המקדש טרם נבנה. וכשאדם מתפלל על הגאולה מעומק לבו - הרי שתפילתו בונה אבן ועוד אבן, נדבך אחר נדבך, מסייעת בבניין בית המקדש. כך הוא בונה את חלקו בבית המקדש, ובכך הוא משלים את יכולתו להבין ולהשכיל, ונפתחים בפניו שערי החכמה!

"הוועדה בחנה היטב את מצב הפליטים, ביקשה לוודא כי לא ייכנסו לארצות הברית..."

פינת ההלכה הרב רועי גנון

הלכות תשעה באב

כגון ספר איוב, דברים הרעים בספר ירמיה, מדרש איכה (וידלג על קטעי הנחמה שיש שם) הלכות אבלות נידוי וחרם, גמרא מסכת גיטין דף נ"ה עמוד ב' בסוף עד דף נ"ח עמוד א' העוסקת בענייני החורבן, וכן ספרי מוסר המעוררים את ליבו של האדם בתשובה.

י. אין לקרוא תהילים בתשעה באב, מכל מקום אם זה דרך בקשה ותפילה על חולה מותה, וכן יש להקל למי שאינו בקי ללמוד תורה ויש חשש שיתבטל לגמרי, וכן לנשים יש להקל באמירת תהילים.

יא. אסור לומר לחברו שלום בתשעה באב ואם הקדימו לו שלום יענה בשפה רפה ובכבוד ראש, ומכל מקום מותר מעיקר הדין לומר בוקר טוב או ערב טוב אולם טוב שגם את זה לא לומר, ומותר לשאול את חברו בצום איך הוא מרגיש ואינו נכלל באיסור שאילת שלום.

יב. אסור לצחוק ולנהוג בקלות ראש בתשעה באב, ולכן לא יטייל אדם אפילו לבדו בתשעה באב בעיר כדי שלא יבוא לידי קלות ראש, אולם פשוט שמותר ללכת לצורך בית הכנסת או לקנות דברי מאכל לצורך סעודת הערב.

יג. השנה צום תשעה באב חל ביום ראשון ומתחילים לצום ממוצאי שבת, ובאותה שבת שחל בה תשעה באב אומרת הגמרא שאסור לנהוג מנהג אבלות ומעלה על שולחנו בשר ודגים וכל מיני דמיטב, וישמח באותה שבת כיוון שאסור לערב את אבלות ירושלים בשמחת השבת, וישיר שירי שבת ויאכל בשמחה. מ"מ יש להיזהר לסיים את הסעודה השלישית כמה דקות לפני השקיעה.

יד. אין להכין שום דבר בשבת לצורך מוצאי שבת, ולכן אין להחליף בגדי שבת ואת נעלי העור בשקיעת החמה, אלא ישארו עם בגדי שבת ועם נעלי השבת עד לאחר כעשרים דקות אחר השקיעה משום שיש מצוה להוסיף מחול על קודש וזה דוחה את איסור נעילת נעלי עור בתשעה באב, ואחר שעברו כעשרים דקות יחליפו בגדי שבת לבגדי חול וירידו את נעלי העור וינעלו נעלים שמותרים בתשעה באב, וקודם שמחליף את בגדיו ונעליו יאמר "ברוך המבדיל בין קודש לחול".

טו. יש להיזהר כאשר מחליף את בגדי השבת בבגדי חול שלא ילבש בגד מכובס, כיוון שאסור ללבוש בתשעה באב בגדים מכובסים, ולכן ילבש בגד רגיל לפני תשעה באב כשעה וכשיחליף בגדי שבת ילבש את אותו הבגד שכבר לבשו (מ"מ עדיף לעשות הכנה זו לפני שבת).

טז. מעוברות ומניקות חייבות לצום אולם יש קולא לענין חולים ועדיף שכל אדם שמסתפק ישאל רב אם הוא צריך לצום.

יז. לא לשכוח לעשות הבדלה במוצאי תשעה באב (יום ראשון בערב) ויברך רק ברכת הגפן וברכת המבדיל בין קודש לחול.

א. בתשעה באב ארעו חמישה דברים: 1. נחרב בית המקדש הראשון. 2. נחרב בית המקדש השני. 3. נגזר על עם ישראל שיצאו ממצרים מגיל 20 שנה ועד 60 שנה שלא להיכנס לארץ ישראל. 4. העיר ביתר שהייתה עיר גדולה בארץ ישראל נפלה בידי הרומאים ונהרגו שם אלפי רבבות מעם ישראל. 5. טורנוסורפוס הרשע חרש את ההיכל וסביבו.

ב. וביום זה חז"ל קבעו חמישה עינויים: 1. אסור לאכול ולשתות. 2. איסור תשמיש המיטה. 3. אסור להתרחץ. 4. אסור לסוך את הגוף בשמן או במשחה. 5. אסור לנעול נעליים של עור.

ג. כל האיסורים הללו נוהגים מתחילת הצום ועד סופו (מליל ט' באב משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים של ט' באב) ואיסורים אלו נוהגים בין באנשים בין בנשים.

ד. אסור לרחוץ גופו בין במים חמים בין במים צוננים אפילו מקצת גופו (כגון ידיו או רגליו), ואפילו להושיט את אצבעו במים, אולם כל האיסור זהו דווקא ברחיצה של תענוג אבל אם ידיו מלוכלכות בבוץ וכדומה מותר לו לרוחצם כיוון שאינה רחיצה של תענוג.

ה. בבוקר שקם מהשינה יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו ויטול שלוש פעמים לסירוגין ויברך על נטילת ידים, וכן אם יצא מבית הכסא ועשה צרכיו יטול ידיו עד סוף קשרי אצבעותיו. וכן לא ירחץ פניו, אלא לאחר שניגב ידיו במגבת ועדיין ידיו לחות קצת יכול להעבירה על פניו, וכן מי שיש ליפלוף בעינו ודרכו לרוחצו במים יכול לרחוץ ולהעבירו מעל עינו כי אין רחיצה זו לשם תענוג.

ו. אישה שרוצה לבשל אוכל למוצאי הצום מותר לה לרחוץ את המאכלים במים (והמנהג להכין צרכי הסעודה למוצאי הצום רק אחרי חצות היום).

ז. אסור לנעול מנעלי עור אפילו שגורב גרבים על הרגל וכן אסור אפילו אם הנעלים מחופות עור, אבל נעליים מגומי או בד ושאר מינים מותר וכן מנעל שיש בראשו רצועת עור מותר ללבושו משום שהרצועה נועדה כדי שהנעל תאחוז ברגל ולא נועדה להגן על הרגל.

ח. אסור לסוך בשמן או משחה אפילו מקצת גופו אבל מי שיש לו חתכים מותר כי זו אינה סיכה של תענוג אלא לרפואה.

ט. אסור ללמוד תורה בתשעה באב משום שהתורה משמחת לב האדם כדכתיב "פקודי ה' ישרים משמחי לב" וכן אסור ללמוד משנה או גמרא והלכה, ומ"מ מצות חיוב לימוד תורה נוהגת גם בתשעה באב ולכן ילמד בדברים המותרים שהם דברים הרעים

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

משפטי התורה

של הסבא האהוב, ללא מענה.
כשהגיעו ילדיו מצאוהו רכון על דף
שבראשו כתוב...
'אלה תולדות חי'
ימי בין המיצרים הם ימים ש'אינם
שמחים'
בלשון המעטה, ימי חשבון נפש, אך בל
נשכח
את דברי חז"ל העמוקים (תענית ל):
ש"כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה
בשמחתה".
נזכור ונרגיש את חיסרון השכינה, וכובד
הגלות,
נרבה בתורה ומעשים טובים,
וכשיגיע זמן השמחה-גאולה
יהיה לנו מה לספר...

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו לאתרנו

חברים ומכרים
'יצאתי' 'עשיתי'
לא יועילו לצאצאי בחיים
'אתחיל מימי נישואי'
א'ם א'ם הוא משתעל
קשה היה שלא להתרגל.
בתחילה השקעתי
לאחר מכן מעדתי.
קורים לזה 'שגרה'
כדאי שאמשיך לפרק הבא.
'אתחיל מימי זקנותי'
ממתי הם התחילו?
מהפנסיה המוקדמת?
או מהכניסה לבית האבות המאולצת?
כשכבר היתי 'מיותר'.
בבוקר צלצל הטלפון בביתו

יש סיפור עם מפורסם
על זקן ושבע ימים שאת חייו רצה לחשב
כשהרגיש שהגיעו סופם.
אל השולחן ישב הוא עם דף ועט
אך ידע כי זה לא הזמן לפטפט.
עליו להעביר את נסיונו הרב לדור הבא
ואולי תהא זו אף בגדר צואה.
ובראש הדף הוא משרבט
"אלה תולדות חי"
וממלמל: 'אתחיל מימי נעורי'.
'נו נו' הוא מכחכח
הייתי ילד פיקח.
אך ילדות רגילה כמו כולם.
בודאי אין אף אחד מושלם.
'אתחיל מימי הבגרות'
עליות ומורדות

כולם מזמנים לדרשה המרכזית

תשעה באב

מפי ראש הישיבה

הרה"ג דניאל זר שליט"א

שתתקיים במוצא"ש ליל ט' באב (17.7.21 למניינם) בשעה 22:30

בישיבת אור דוד, רחוב המכבים 108 בני ברק

או להאזין לדרשה בקול הלשון
בטלפון: 03-617-11-11

ניתן לצפות בדרשה בשידור חי
באתרנו: Rabenu.com